

**III Liceum Ogólnokształcące
im. Cypriana Kamila Norwida
w Rzeszowie**

Założenia i realizacja innowacji

**Tradycja Norwidowska
w III Liceum Ogólnokształcącym
w Rzeszowie.**

Innowacja pedagogiczna od roku szkolnego 2017/2018

Autor: Lidia Kwolek, współautorzy: wychowawcy klas pierwszych oraz nauczyciele języka polskiego.

Nazwa i adres szkoły: III Liceum Ogólnokształcące im. Cypriana Kamila Norwida w Rzeszowie, ul. Szopena 11, 35-055 Rzeszów.

Etap edukacyjny: Szkoła ponadgimnazjalna

Typ innowacji: innowacja organizacyjno–programowa.

Zakres innowacji: innowacja obejmuje godziny języka polskiego oraz godziny z wychowawcą, uroczystości szkolne i spotkania dla młodzieży dodatkowo zorganizowane w szkole.

Innowacja zostaje wprowadzona w celu podtrzymywania i pielęgnowania przeszło stuletniej tradycji szkoły, bogatej i wszechstronnej twórczości Cypriana Norwida – Patrona Liceum, kształtowania postaw patriotyzmu w młodym pokoleniu, przywiązania do wartości idei „małej ojczyzny”, poznawania wybitnych absolwentów III Liceum, co wynika Programu wychowawczego-profilaktycznego szkoły i Koncepcji rozwoju szkoły.

Adresaci innowacji: uczniowie III LO (zwłaszcza uczniowie klas I).

Termin realizacji: 2017 – 2020

Cele ogólne innowacji:

Poznanie historii szkoły, ze zwróceniem uwagi na nadanie jej imienia Cypriana Norwida 26 października 1985 roku, wzbogacanie wiedzy ucznia o jednym z najwybitniejszych polskich romantyków, jego wszechstronności i wielości zainteresowań (poezja, proza, dramat, filozofia, malarstwo, rzeźbiarstwo, znajomość wielu języków obcych itd.). Życie i twórczość Norwida jako dziedzictwo inspirujące uczniów do różnorodnych działań.

Kształtowanie u uczniów postaw kreatywności i aktywności, sprzyjających aktywnemu uczestnictwu w życiu kulturalnym oferowanym przez szkołę i miasto Rzeszów.

Cele szczegółowe innowacji:

- Poznanie historii szkoły (1910 – 2017) [„Księgi jubileuszowe”; film z uroczystości 100-lecia szkoły; obchody 105-lecia III LO; płyty z jubileuszu zawierające różnorodne materiały fotograficzne; prezentacja Power Paint];
- Zainteresowanie osobowością i dorobkiem Cypriana Norwida – artysty wszechstronnego [szkice biograficzne i zarys twórczości „Dzieła zebrane”];
- Norwid jako Patron III Liceum Ogólnokształcącego w Rzeszowie od 1985 roku [Kronika szkoły, Kronika „Czytania Norwida”];
- Sylwetki wybitnych absolwentów III LO [aktualizacja podstrony internetowej szkoły, gazetka, biogramy itd., wspomnienia, spotkania z absolwentami szkoły];
- Umożliwienie wymiany myśli na temat twórczości Norwida, stąd organizacja Dnia Patrona [konkursy, wykłady, spektakle];

- Kontynuacja współpracy z XXIV Liceum Ogólnokształcącym im. Cypriana Norwida w Warszawie i udział w ogólnopolskim „Czytaniu Norwida” (od 2010 roku) – w przygotowaniu IX edycja;
- Publikowanie informacji związanych z tradycją Norwida na stronie internetowej szkoły i podstronie pn. „Język polski” (informacje kronikarskie);
- Udział młodzieży w życiu kulturalnym szkoły i miasta (konkursy, spektakle teatralne);
- Inspirowanie do poszukiwań odpowiedzi na pytania: kim był Norwid dla współczesnych, a kim dla potomnych? Prezentacja prac uczniowskich na forum szkoły (prace fotograficzne, literackie, artystyczne, naukowe);
- Spotkania z absolwentami III LO, tzw. „łańcuch pokoleń” przy okazji różnych uroczystości, np. „Czytania Norwida”.

II. Realizacja innowacji:

Lp.	Obszar działania	Przykłady praktyki	Opiekunowie merytoryczni – nauczyciele różnych przedmiotów, wychowawcy
1.	Lekcje języka polskiego	<p>Uczniowie w klasach II poznają wybrane teksty poetyckie Cypriana Norwida, co wynika z realizacji podstawy programowej i programu nauczania w szkole ponadgimnazjalnej, np.:</p> <p>Cyprian Norwid – artysta wszechstronny.</p> <p>Stan Borys śpiewa i recytuje teksty Cypriana Norwida (płyta CD).</p> <p>Legenda poety zapomnianego.</p> <p>Jednostka w dziejach.</p> <p>Norwidowskie widzenie sztuki.</p> <p>Wielkie jednostki w życiu narodów.</p>	<p>Nauczyciele języka polskiego:</p> <p>Katarzyna Delikat,</p> <p>Grażyna Dzikowska,</p> <p>Greta Konefał,</p> <p>Lidia Kwolek,</p> <p>Teresa Skąlecka</p> <p>Jadwiga Żak</p>
2.	Zajęcia z wychowawcą (g.d.d.w.)	<p>1. Poznanie sylwetki Patrona III LO – Cypriana Kamila Norwida.</p> <p>2. 25 października - kolejne rocznice nadania szkole imienia Cypriana Kamila Norwida.</p> <p>3. Historia III LO.</p>	<p>Każdego roku (2017/2018, 2018/2019, 2019/2020)</p> <p>wychowawcy klas pierwszych</p>
3.	Konkursy	<p>1. Konkurs fotograficzny z okazji Dnia Patrona III LO (20.10.2017).</p>	<p>Teresa Skąlecka,</p> <p>Wiesław Pyzia,</p>

		<p>2. Konkurs cukierniczy dla uczniów III LO (25.10.2017).</p> <p>3. Konkurs fotograficzny z okazji Dnia Patrona III LO (20.09.2018).</p> <p>4. Konkurs fotograficzny z okazji Dnia Patrona III LO (17.09.2019)</p>	<p>Greta Konefał</p> <p>M. Pasterski, W. Pyzia, L. Kwolek</p> <p>M. Pasterski, A. Król, L. Kwolek, W. Pyzia</p>
4.	Wykłady	3.10.2017 r. wykład dr. hab. prof. nadzw. Uniwersytetu Rzeszowskiego Marka Stanisza na temat: Kraina Południa? Włochy Cypriana Norwida w perspektywie geopoetyki.	<p>Teresa Skąlecka,</p> <p>Lidia Kwolek</p>
5.	Spektakle	23.11.2017 r. udział młodzieży w spektaklu pt. „Bieguny”, reż. Paweł Passini. Przedstawienie przygotowali aktorzy Teatru MASKA w Rzeszowie we współpracy z Centrum Kultury w Lublinie.	<p>Teresa Skąlecka,</p> <p>Lidia Kwolek</p>
6.	Uczniowska sesja popularnonaukowa	<p>Sesja popularnonaukowa poświęcona życiu i twórczości Cypriana Norwida – Patrona III LO. Uczniowie zaprezentowali następujące tematy:</p> <p>1. Obraz kobiet w twórczości Cypriana Norwida.</p> <p>2. Norwid o sztuce i artystach.</p> <p>3. Toposy biblijne w twórczości Norwida.</p> <p>Pomiędzy prezentowanymi tematami słuchaliśmy wierszy Norwida - poety z Mazowsza.</p>	<p>Lidia Kwolek</p> <p>Grażyna Dzikowska</p>
7.	Współpraca z innymi szkołami	1. XXIV LO im. Cypriana Kamila Norwida w Warszawie (współpraca trwa od 10. lat, organizujemy „Czytanie	<p>Teresa Skąlecka,</p> <p>Lidia Kwolek</p>

		<p>klimatu i polityka klimatyczna jako wspólna odpowiedzialność. Prelekcja została wygłoszona podczas warsztatów zorganizowanych przez Instytut Nauk o Polityce Uniwersytetu Rzeszowskiego.</p> <p>4. 3.02.2020 r. odbyło się spotkanie uczniów III LO z Hubertem Legęciem (absolwent z 2013 r.). Obecnie jest programistą w firmie Pragmatists w Warszawie.</p> <p>5. 12.06.2020 uczniowie III LO spotkali się on-line z Tomaszem Dziubanem (absolwentem III LO z roku 2011), który jest jednym z założycieli rzeszowskiego klubu mówców Inspire Rzeszów Toastmasters.</p>	<p>Lidia Kwolek</p> <p>Maria Grębosz</p> <p>Anna Mazur</p>
12.	Dokumentowanie pracy podczas prowadzonej innowacji	<p>Kronika Szkoły</p> <p>Kronika „Czytania Norwida”</p> <p>Protokoły Zespołu Nauczycieli Języka Polskiego i Wiedzy o Kulturze</p> <p>www.lo3.resman.pl</p> <p>dzienniki elektroniczne różnych klas</p> <p>Facebook III LO</p>	<p>Monika Piekarz</p> <p>Lidia Kwolek</p> <p>Maja Dąbrowska-Mosior</p>

III. Efekty innowacji:

- **Organizacja różnorodnych spotkań promujących Liceum Norwida,**
- **Współpraca z liceami norwidowskimi w Polsce, np. XXIV Liceum Ogólnokształcącym w Warszawie,**
- **Dbalność o wizerunek szkoły w środowisku,**
- **Organizowanie w szkole konkursów, wystaw prac uczniów, akademii, audycji, wykładów, spotkań prezentujących dorobek twórczy Norwida,**
- **Uczestnictwo uczniów w wydarzeniach zewnętrznych, np. warsztaty, spektakle teatralne i inne,**
- **Podejmowanie przez uczniów indywidualnych prac badawczych dotyczących twórczości Cypriana Norwida,**
- **Organizowanie spotkań z przedstawicielami świata nauki,**
- **Współpraca z uniwersytetem, szkołami wyższymi i placówkami kulturalnymi Rzeszowa,**
- **Kontynuacja spotkań z absolwentami, nie tylko w budynku III LO.**

Materiały zebrała i opracowała:

Lidia Kwolek

Rzeszów, 26 czerwca 2020 roku